

FELIKS TUNGLA MÄLESTUSVÕISTLUSE KORRALDAMINE

Praktiline töö

Koostaja: Karmen Langi, 8.klass

Juhendaja: Kuldar Paju

SISUKORD

SISSEJUHATUS	2
1. FELIKS TUNGLA ELULUGU TEMA TÛTRE LEELO TUNGLA MÄLESTUSTE PÕHJAL.3	3
1.1. Koolitee	4
1.2. Hobid	4
1.3. Tippспорт ja parimad tulemused	5
1.4. Teise maailmasõja mõjutused.....	7
1.5. Ruila kool	8
2. VÕISTLUSE REEGLID	11
1.6. Võistlusest teavitamine.....	11
1.7. Võistluste ettevalmistamine.....	12
<u>3.</u> TÖÖKÄIGU JA TEGEVUSTE KIRJELDUS	13
4. VÕISTLUSE ANALÜÜS	15
KOKKUVÕTE.....	16
KASUTATUD KIRJANDUS	17
LISAD	Error! Bookmark not defined. 8
Lisa 1. Võistluse rada	19
Lisa 2. Võistlusjuhend	19
Lisa 3. Kutse	Error! Bookmark not defined.
Lisa 4. Diplom.....	21
Lisa 5.	
Lisa 6.	
Lisa 7.	

SISSEJUHATUS

Minu loovtöö teemaks oli Feliks Tungla mälestusvõistluse korraldamine. Kuna olen ise käinud väga paljudel kergejõustiku võistlustel, siis tekkis mul idee proovida ise korraldada üks võistlus. Usun et sellest sain suurepärase kogemuse, kuidas üritust korraldada, planeerida ja läbi viia.

Minu eesmärgiks oli korraldada Ruila kooli endise õpetaja Feliks Tungla auks mälestusvõistlus. Võistluse korraldamise kõrvalt soovisin ka koostada lühieluloo Feliks Tungla kohta.

Eeltööna kogusin Feliks Tungla kohta materjali erinevatelt veebilehtedelt ning koostas in küsimustiku, mille edastas in ekirjana tema tütrele Leelo Tunglale.

Mälestusvõistluse osalejatena kutsusin lähedal asuvaid ja peagi Saue vallaga liituvaid koole võistlusest osa võtma. Selleks koostas in ja saatsin nende koolidesse võistlusest osalemise kutse.

Kuna tegelen sellise võistluse korraldamisega esmakordselt oma elus, siis tutvusin esmalt võistluse korraldamise reeglitega ise veebilehete vahendusel. Konsulterisin ka oma juhendajaga, kes omab suurepäraseid teadmisi ise võistlusest osalemise ja korraldamise kohta.

Loovtöö on jaotatud kolmeks suuremaks osaks: Feliks Tungla elu- ja spordisaavutused, võistluse korraldamine ja võistlusjärgne analüüs. Kuna Feliks Tungla elulugu on koostatud Leelo Tungla intervjuu põhjal pole viidatud tekstisisest Leelo Tunglale koguaeg, vaid ainult tsitaatides. Pikkemalt on kirjutatud Feliks Tungla elust Ruila koolis, et tuua välja seost Feliks Tunglaga ja Ruila kooliga.

Lisades on välja toodud võistluse juhend, kutse, diplom, võistluse rada kaardil ning pilte 2017.aastal toimunud võistluse kohta.

1. FELIKS TUNGLA ELULUGU TEMA TÛTRE LEELO TUNGLA MÄLESTUSTE PÕHJAL

Feliks Tungal sündis 12.jaanuaril 1910.aastal Varangu mõisas Virumaal Robert Heinrich'i ja Minna-Katherina Dunkeli esimese pojana.

„Minu isa isa Robert Dunkel (hiljem Tungal) kuulus nimelt meieri (ehk piimamehena) Varangu mõisatöölise hulka.

Minu isal oli kaks vanemat õde ja kaks nooremat venda. Mõlemad õed, nii Anne-Marie kui Liilia, olid elukutse poolest juuksurid. Isa vend Mart (enne eestistamist Martin) töötas laevaremonditehases ja teine vend Eino, perekonna noorim, töötas minu lapsepõlve ajal kunstikombinaadis meistrina. Enne seda oli ta olnud Eesti ajal Saue vallakirjutaja ning nõukogude okupatsiooni ajal saadetud 10 aastaks vangilaagrisse.

Kuni 1937. aastani kandis pere Dunkeli nime, kuid kui 1930ndate aastate lõpus toimus Eestis võõrapäraste nimede eestistamine, siis võttis kogu isapoolne pere liignimeks Tungal, ainult õdedest vanim, Anne-Marie, valis nimevariandiks Tunkel. Isa olevat tahtnud oma eesnimeks võtta soomepärase nime Veli, kuid pere polnud sellega päri ja nii vahetas ta nimes olnud võõrtähe „ks“-iks, nii et õige kirjpilt on Feliks, mitte Felix, nagu vahel eksikombel kirjutatakse. Nimede eestistamine, mis kolmekümnendate aastate lõpul sai üleriigiliseks kampaaniaks, oli tingitud sellest, et omal ajal panid paljud mõisnikud oma talupoegadele saksapäraseid liignimesid, mis eestimeelses õhkkonnas mõjusid võõrkehadena.” (Tungal, 2017). Oma varase lapsepõlve veetis väike Feliks Virumaal.

„Isa lapsepõlvemälestustes figureerisid veel Virumaa suured viljapõllud, kus ta pisipõnnina oli ära eksinud.” (Tungal, 2017)

1918. või 1919. aastal otsustasid tema vanemad kolida Harjumaale Saue valda. Kolimise arvatav põhjus võis olla Varangu mõisa majanduslik seisus, mis langes pärast Eesti Vabariigi tekkimist ja kuna Feliks Tungla isal oli suur pere toita, mindi otsima uut töökohta. Harjumaale kolimine võis olla seotud ka sellega, et Feliks Tungla vanavanemad elasid Harjumaal, Harku vallas. Pärast mitmes kohas elamist, ehtasid nad maja Jõgisoole.

1.1. Koolitee

“Räägiti lugusid sellest, kuidas vanemad õed viisid väikese Feliksi juba kuueaastasena kaasa Vihula algkooli Virumaal, kus tollaste kommete kohaselt elati kogu nädala, ööbides internaadis. Väikemees aga hakkas tundma nii suurt koduigatsust, et põgenes koju tagasi.”
(Tungal, 2017)

Harjumaale kolinud, hakkas Feliks Tungal õppima Saue algkoolis. Pärast algkooli lõpetas ta Sael ka täienduskooli. Hiljem õppis ta töö kõrvalt veel Tallinna Õhtukolledžis.

“Isa mälestuste kohaselt käis ta ka kõikvõimalikel kursustel, õppides trompetimängu, inglise keelt, joonistamist, masinakirja, raamatupidamist ja isegi grimeerimist, samuti pakkusid talle huvi pea kõik spordialad.” (Tungal, 2017)

1.2. Hobid

Feliks Tungal hakkas Saue algkoolis õppides aktiivselt tegelema spordiga. Seal tegutses ka aktiivselt haridusselts, mis kutsus noori sportima. 14-aastasena oli Feliks juba suur spordifanaatik.

„Maapoisina oli teismeline nooruk ilmselt heas füüsilises vormis ja oma võimete proovilepanek pakkus talle nii põnevust kui ka pinget.

Isa rääkis, et käis noorena mõnda aega isegi maadlus- ja poksitreennis, kuid need alad talle kaua huvi ei pakkunud. Tema isamaja pööningul Jõgisool rippusid laest alla veel minu lapsepõlveski rõngad, nii et ilmselt tegeldi seal ka akrobaatikaga.

Joonistamishuvilise poisikesena oli ta soovinud kunstiga tegelda ja olevat koos klassiga Läänemaal Ants Laikmaa ateljees käies kuulsa maalijaga isegi kokkuleppele jõudnud, et hakkab tema õpilaseks, aga vanaisa, kes ei pidanud kunstitegemist küllalt asjalikuks ja tulutoovaks tööks, polnud sellega nõus” (Tungal, 2017).

Feliks Tungal tegeles ka muusikaga: ta õppis kiiresti mängima kõiki pille, mis talle ette juhtusid. Kodus oli tal kitarr, trompet ja mandoliin, hiljem ka akordion.

1.3. Tippспорт ja parimad tulemused

Kõige paremini sobis Feliksile kergejõustik, kiire reaktsioon ning pikad jalad sobisid eriti hästi keskmaajooksjale. Sportima hakkas ta 1924.aastal Saue haridusseltsi spordiringis. 16-aastasena kutsuti Feliks Kalevi Spordikubisse.

“Seal kohe rohkesti sõpru ja igal võimalusel püüdis ta ka võistlustest osa võtta. Tollal polnudki see nii lihtne, sest talutöö tahtis tegemist ja ega vanaisa hea pilguga vaadanud selle peale, et ta vanem poeg läheb keset kibekiiret heinaaega linna jooksma.” (Tungal, 2017)

Kergejõustikuga tegelema hakates saabusid kiiresti võidud, mis motiveerisid teda sellega edasi tegelema.

1928.a püstitatud Eesti rekord teatejooksus distantsil 5 × 1000m ja 10 × 1000 m

1929 Eesti Meistrivõistlused kergejõustikus

- 5 km murdmaajooks 3.koht ajaga 17.34,2
- 5000 m 2.koht ajaga 16.32,0

1930.a Eesti Meistrivõistlused kergejõustikus

- 8 km murdmaajooks 3.koht

1935.a Eesti Meistrivõistlused kergejõustikus

- 800 m 3.koht ajaga 2.02,3
- 1500 m 2.koht ajaga 4.12,4

1936.a Eesti Meistrivõistlused kergejõustikus

- 1500 m 2.koht ajaga 4.07,2
- 5 m murdmaajooks 1.koht ajaga 16.40,0

1936. aastal oli võimalik pääseda Feliksil ka Berliinis toimuvale olümpiale, aga Eesti Meistrivõistlustel 1500m distantsil tegi parema aja Reginald Uba ajaga 4.03,0 ning selletõttu pääses olümpiale Eestit esindama hoopis Reginald Uba, mitte Feliks.

“Tollal kirjutati spordivõistlustest päris palju ka ajakirjanduses ning noorest edukast jooksjast tegi sõbraliku sarži tollane kuulsaim karikaturist Gori ise.” (Tungal, 2017)

“Isa rääkis, et oma noorpõlves, eelmisel Eesti ajal, mingis kaubandusasutuses laborandina töötades sai ta spordiga tegelda ainult pärast tööpäeva lõppu ja pühapäeviti. Selleks, et osa võtta suurematest võistlustest välismaal, tuli leida endale töökohas asendaja ning selle palk oma töötasust kinni maksta.” (Tungal, 2017)

1937.a Eesti Meistrivõistlused kergejõustikus

- 4 × 1500 m teatejooks 1.koht ajaga 17.11,8 (koosseisus: Edvard Hurt, Artur Vaks, Feliks Tungal, Roman Sams)
- 1000 m jooksus Eesti rekord ajaga 2.34,0

1938.a Eesti Meistrivõistlused kergejõustikus

- 4 × 1500 m teatejooks 1.koht ajaga 17.35,0 (koosseisus: Manfred Vesterblom, Roman Sams, Feliks Tungal, Edvard Hurt)
- 800 m 3.koht ajaga 1.59,9
- 3 × 1000 m teatejooksus 1.koht

1939.a Meistrivõistlused kergejõustikus

- 4 x 1500 m teatejooks 2.koht ajaga 16,47,6 (koosseisus: Kasimir Urban, Eugen Piisang, Edvard Hurt, Feliks Tungal)
- 1500 m 2.koht ajaga 4.07,6

1940.a Eesti Meistrivõistlused:

- 800 m jooksus 3.koht ajaga 1.59,8
- 4 x 1500 m teatejooks 2.koht ajaga 17.05,4 (koosseisus: August Rammul, Kasimir Urban, Eugen Piisang, Feliks Tungal)
- 4 x 800 m teatejooks 2.koht ajaga 8.17,8 (koosseisus: Edvard Hurt, Kasimir Urban, Feliks Tungal, Eugen Piisang)

Isiklikud rekordid:

- 800 m ajaga 1.57,2 (1939)
- 1500 m 4.03,2 (1939)

Kuulus 12 korda Eesti koondisse ning ÜENÜTO (Ülemaalse Eesti Noorsoo Ühenduse Tallinna Osakonna) meeskonda.

“Veel 1940. aastal osales isa üle-eestilistel võistlustel ja küllap oleks suutnud edaspidigi häid tulemusi saavutada, kuid Punaarmeesse värbamine tegi ta spordikarjäärile otsustava lõpu. Ta käis küll spordivõistlusi jälgimas ja pidas sõprust oma endiste kolleegidega (Piisang, Veetõusme jt), kuid ei tahtnud osaleda isegi veteranide võistlustel – ta ei soovinud võistelda niisama, teades, et mingeid rekordeid purustada ei suuda.” (Tungal, 2017)

1940–41.aastal oli Feliks spordiühingu Hermes instruktor. Enne sõda tegutses Kaitseliidu Harju maleva spordiinstruktorina ja Saue kompanii spordipealikuna ning juhendas ka ÜENÜTO keskmaajooksjaid.

1.4. Teise maailmasõja mõjutused

“Isa sünniaastaga (1910) mehed võeti kohe sõja alguses Punaarmeesse, sellest polnud mingit lootust pääseda. Sõjaaeg oli eesti meeste jaoks väga raske: neid kui endise „kodanliku vabariigi“ kodanikke ei usaldatud ning saadeti – kerges riietuses, nagu nad suvel olid – kohe Arhangelski oblastisse metsatöödele, kus väga paljud neist surid nälja ja külma tõttu. Isa pääses tänu oma heale sportlikule vormile ja keelteoskusele: nimelt tutvus ta ameeriklasest mustanahalise meremehega, kes töötas USA laeval, mis tõi Venemaale toiduabi. Meremees leidis endale Arhangelskis venelannast sõbratari, kuid lähemaks tutvumiseks vajas tõlki. Isa oskas nii vene kui ka inglise keelt ning meremees John tõi talletänuväheks konserve, mis aitasid hinge sees hoida.” (Tungal, 2017) Punaarmeesse mobiliseerituna võttis ta osa Teisest maailmasõjast, mis toimus aastatel 1. september 1939 – 2. september 1945.

„Sõda tõmbas kriipsu isa sportlasekarjäärile – neli aastat viletsates tingimustes ja poolnäljas elamist avaldasid äärmiselt halba mõju ta sportlikule vormile.” (Tungal, 2017)

Teises maailmasõjas sai ta haavata mürsukildudega jalga ja kaela.

“Tegelikult pääses isa sõjast eluga suuresti tänu muusikale: kui loodi Eesti Korpuse orkester, siis hakkas ta selles mängima trompetit ega pidanud enam olema sanitariks nagu tollal, kui ta haavatuid transportides haavata sai.” (Tungal, 2017)

1.5. Ruila kool

“Ruilas oli isa enne sõda käinud palju – ta sõbrustas pikki aastaid mu emaga, kes oli Ruilas kooliõpetaja ning elas Muusika külas asunud koolimaja (praegu kuulub perekond Vitsutile), ärklikorteris. Ema, tollase nimega Helmes Israel, ootas isa kogu pika sõjaaja kestel ning abielu sõlmiti kohe, kui isa sõjaväeorkestri liikmena kodumaale tagasi jõudis.” (Tungal, 2017). Helmes Israeli abielu Feliks Tungalaga sõlmiti 1944.aastal, ning 1947.aastal sündis perre tütar nimega Leelo Tungal. (Kirss, 2005) Kool oli vahepeal kolinud endisesse mõisamajja ja muutunud 7-klassiliseks (enne sõda oli klasse 6) ning vajati uusi õpetajaid.

Feliks oma spordi- ja muusikakalduvustega sobis Ruilasse õpetajaks suurepäraselt ja hiljem töötas ta aastaid paralleelselt ka Kernu kooli kehalise kasvatusõpetajana ning sõitis sinna mitu korda nädalas mootorrattaga tunde andma. Feliks õpetas kehalist kasvatust, joonistamist, poistele ka tööõpetust. Vahepeal tegi ta ka kooli raamatupidamist ning kui Ruila koolimajas hakkas tegutsema rahvamaja, siis sai ta selle juhatajaks.

Feliks Tungal abikaasa Helmes Tungal arreteeriti poliitilistel põhjustel 1950. aastal ning talle määrati kakskümmend viis aastat vanglakaristust ja viis aastat asumist Venemaal Siberis Inta piirkonnas. Senikaua kasvatas tüdruku isa üksi. (Uhtjärv, 2009)

„Meie laps Leelo oli armas väike kolmeaastane tüdruk, kui mind tema juurest ära kisti. Laps jäi isaga. See oli mu elu raskeim ja valusaim sündmus. Kui kedagi tahetakse väga raskesti karistada ja eriti emale suurimat valu teha, siis lahutatagu ta oma lapsest. Ja mida tähendab see kolmeaastasele lapsele, kui ta jäetakse ilma emata!„ (Kirss, 2005)

“Praktiliselt tähendas ema vangipõlv isale majanduslikke raskusi ja lisakohustusi, pidevat palvekirjade kirjutamist” (Kirss, 2005)

Leelot hoidsid kordamööda vanavanemad ja Tallinnas elavad juuksuritest tädid. (Kirss, 2005)

Helmes Israel Tungal vabanemine ja tagasitulek oli 1955.aastal mais (Kirss, 2005).

Ruila kooli sportlased tõid rohkesti karikaid ja auhinnalisi kohti nii rajooni võistlustelt kui ka üle-eestilistelt spartakiaadidelt. Tublid olid nii suusatajad, jooksjad, kõrgushüppajad kui ka võrkpallimeeskond. Feliksi eestvõtmisel rajati koolimaja taha endisele mõisa heinamaale korralik staadion – selles olid talle abiks suuremad koolilapsed.

Feliks Tungal korraldas nii koolipidusid kui ka rahvamaja üritusi. Ta juhendas nii kooliorkestrit kui ka nais- ja meesansamblit, samuti mitmesuguste näidendite lavastamisel. Talle meeldis inimestega suhelda ja lastega leidis ta eriti kiiresti kontakti. Kui vahetundidel

muutus õpetajate toas istumine tüütuks, siis läks ta laste sekka ja istus saalis klaveri taha – siis said suuremad tüdrukud tantsida ja koos väiksematega igasuguseid laulumänge mängida. Muidu oli tollal selline kord, et õpilased pidid kõigi vahetundide ajal saalis kahekaupa ringiratast jalutama, mis oli teadagi vägagi igav.

Feliks korraldas paar korda aastas ka piirkonna koolide vahelisi spordivõistlusi, mis toimusid kord Ruilas, Ääsmäel, Nissis, Turbas või Kernus.

Koolis organiseeris ta nii mandoliini- kui ka estraadiorkestri, millesse kuulusid nii õpilased kui ka õpetajad. Ruila koolipeod olid omal ajal kuulsad, sinna saabus tantsu ajaks noori nii Kernust, Ääsmäelt kui ka Tallinnast, sest kohalik orkester mängis kõige moodsamat muusikat. Feliks ja tolleaegne õpetaja Heino Moosaar kirjutasid salaja välismaa raadiojaamu kuulates üles tollal kõige modernsemaid lugusid, millest nii mõndagi oli Nõukogude Liidus keelatud mängida. Aga õnneks keegi kaebama ei läinud.

Ruila koolist läks Feliks teenitud vanaduspuhkusele 1975. aastal, mis järgnes kahekümneaastasele õpetajatööle selles majas.

“Pensionile minekul ei kinkinud kool talle tekki või nahkalbumit, nagu tollal kombeks oli, vaid korraliku kolme käiguga jalgratta, millega nooruslik pensionär sai küla vahel kihutada.”
(Tungal, 2017)

Kooliga pidas Feliks sidet ka edaspidi ja käis tollast kehalise kasvatusõpetajat, oma endist õpilast Aivo Sildveed vahel võistluste ajal aitamas.

2012.aastal vastrenoveeriti külavanema Raul Vahari ja teiste külaelanike eestvedamisel Ruila pargis Helmes, Feliks ja Leelo Tungal nimeline pink. (Oma Vald, 2012)

2. VÕISTLUSE REEGLID

Feliks Tungla mälestusvõistlus toimub teatejooksuna murukattega väljakul. Igas meeskonnas on kümme jooksjat: viis poissi ja viis tüdrukut. Jooksjate järjekorra määrab iga meeskond ise. Jooksudistants on 10 x 800 meetrit. Iga jooksja jookseb individuaalselt 800m. Teatejooks algab ühisstardist, kus esimese vahetuse võistlejad stardivad üheaegselt

Teatejooksu start ja finiš on samas kohas. Teatepulga üleandmine toimub teatevahetusalas. Teatevahetus ala on umbes 20 meetrit, mille sees peab võistleja järgmisele võistlejale teatepulga üle andma. Teatejooksudes kasutatakse teatepulka, mille saab kohapealt võistluse korraldajatelt. Teatepulga üleandmisel on eesmärgiks organiseerida kiire ja määrustepärane teatevahetus.

Kui teatepulk kukub maha, peab teatepulga andja selle ise üles võtma ja järgmisele võistlejale ise üle andma, kui teatepulga võtab jooksma hakanud võistleja, saab võistleja meeskond disklahvi.

Jookmise aega mõõdetakse käsistopperiga. Iga jooksja aega ei võeta eraldi. Iga meeskonna aeg läheb käima ühisstardi väljakuulutamisel ja pannakse kinni, kui finiši joone ületab viimane meeskonna liige. Teatejooksu võistjaks tuleb meeskond, kelle viimane jooksja ületab finiši joone esimesena. Kolme esimest võitja meeskonda autasustatakse diplomi ja iga meeskonna liige saab medalid ja esimesele kohale tulnud meeskond saab ka karika.

2.1. Võistlusest teavitamine

Võistluse reklaamimiseks koostas in elektroonilise võistluskutse ja juhendi, mille saatsin Ruila põhikooli naaberkoolidele e-kirjaga. Koolide kontaktid sain koolide veebilehtedelt.

Kutse sisaldas informatsiooni:

- võistluse nime kohta
- võistluse asukohta kohta
- distantsi kohta
- toimumiskuupäeva kohta

Võistluse juhend sisaldas informatsiooni:

- võistluse eesmärgi kohta
- aja, distantsi ning asukoha kohta
- osavõtjate ja vanuseklassi kohta

Iga kutsutud koolist ootasime vähemalt üht kümneliikmelist meeskonda, milles on viis poissi ja viis tüdrukut, kes käivad 6.-9. klassis. Teatejooksus osalevad Ruila põhikoolist 6.-9. klassi õpilaste koondmeeskond.

2.2. Võistluste ettevalmistamine

Võistluse aeg ei puutu kokku Feliks Tungla sünnidaatumitega, kuna Feliks Tungal sündis ja suri talvel. Talvisel ajal ei ole Ruila põhikoolis ümbruses võimalik pikema distantsiga võistlust korraldada. Seega valisin võistluse toimumise ajaks hiliskevade, kuna sellel ajal on rada paremini läbitav ja on ka paremad tingimused võistluse läbiviimiseks väljas.

Võistluse aja paikapanemisel uurisin Eesti Kergejõustiku Liidu ja Harju Spordi veebilehelt teiste võistluste aegu ja Ruila kooli ürituste kalendrit, et võistlus ei kattuks teiste ürituste ega võistlustega. Teistele koolidele saatsin e-kirja teel kutsed veebruaris, et nad saaksid aasta alguses arvestada võistluse toimumisega ega planeeriks enda koolis väljasõite ja ekskursioone sellel ajal. Võistluse ajaks valisin 05.05.2017. Mai alguses ei ole koolides suuremaid eksameid ega ka üritusi Ruila koolis. Mai alguses on paremad ilmastikutingimused ja raja läbitavus on parem.

Võistluse jooksurada on muru peal, kuna Ruila kooli juures olevad autoteed oleks pidanud kinni panema ja see oleks teedel liiklejatele ebamugavusi põhjustanud. Võistlusrada on tähistatud värviliste torbikutega ja lintidega ning raja ääres on ka abikohtunikud, kes jälgivad et keegi ei lõikaks ning näitavad raja suunda.

3. TÖÖKÄIGU JA TEGEVUSTE KIRJELDUS

Võistluse ettevalmistamiseks koostasid endale detailse tööplaani, kuhu kirjutasid kuulise täpsusega, millal midagi teen.

Esimese asjana alustasid uurimist Feliks Tungla kohta internetist, uurisid erinevaid võistluste protokolle ja tutvusid Feliks Tungla tulemustega sport24-ja veebilehelt.

Ma uurisid ka Ruila kooli endise õpilase Kätlin Jürgens'i loovtööd, kust leidsid

üldinformatsiooni Feliks Tungla abielu kohta Helmes Israel-Tunglaga

Soovisid koguda ka huvitavat informatsiooni Feliksi Ruilas elavalt tütrelt Leelo Tunglalt,

nt Feliksi spordimälestuste, II maailmasõja kohta või Ruila koolis õpetajaks olnud aja

kohta. Algselt soovisid teha Leeloga intervjuu Ruila põhikoolis toimuval vilistlaste

kokkutulekul, mis toimus 05.11.2016. Sellel ajal ei olnud kahjuks piisavalt aega intervjuu

läbiviimiseks, kuna ette valmistatud küsimusi oli palju ja neile vastamisega oleks palju

aega läinud. Minu juhendaja leppis kokku Leelo Tungliga, et saadad talle küsimused

ekirjaga ja tal on aega neile vastata, kui tal vaba aeg tekib. Kirjaliku intervjuu käigus küsisid näiteks tema isa perekonna liikmete kohta, mälestuste kohta isa lapsepõlvest,

esimestest kokkupuudetest spordiga, huvidest noorpõlves, tippspordiga tegelemise kohta, II

maailmasõja mälestustest ja õpetajaametist Ruila koolis. Ekirja saatsid 21.11.2016. Leelo

Tungal vastas mu e-kirjale peale meeldetuletust 01.03.2017. Vastustest oli suur abi Feliks

Tungla eluloo koostamisel loovtöö esimeses peatükis ja esimese peatükki jaotistes.

Et mitte aega raisata tütar Leelo Tungla vastuseid oodates, hakkasid samaaegselt ka

võistluste korraldamisega tegelema. Pidime otsustama koos juhendajaga, kas võistlus tuleb

tavalise teatud distantsi läbimisega jooksuna või teatejooksuna. Neist kahest otsustasime

juhendajaga, et võistlus tuleb teatejooksuna, kuna teatejooksus saab osaleda meeskonnaga

ja võitjaks ei tule mitte üks inimene, vaid terve meeskond, mis aitab arendada

meeskonnatööd võistluses. Samuti oli just Feliksi edukaimaks alaks teatejooks.

Et võistlust huvitavamaks muuta, otsustasid kutsuda osalema ka naaberkoole.

Võistluste kuupäev pidi saama paika ja teated välja saadetud aasta alguses, kuna sellel ajal pannakse

Eesti Kergejõustiku Liidu ja Harju Spordi veebilehel välja sellel aastal toimuvate võistluste toimumiskuupäevad ning siis saavad kutsutud koolid ka meie võistlusega arvestada.

Ma otsustasin panna võistluse ajaks 05.05.2017, kuna sellel ajal on õues juba tavaliselt soojemad ilmad ja paremad ilmastikutingimused õues toimuvaks jooksuvõistluseks.

Võistluse rajaks valisin Ruila kooli suusaraja, kuna see on ainuke suurem murukattega rada Ruila kooli ümbruses, mille jaoks ei peaks teesid kinni panema. Võistlusraja pilt on Lisas x kaardina.

Naaberkoolidest saatsin kutse: Kernu põhikoolile, Vasalemma põhikoolile, Ääsmäe põhikoolile, Turba põhikoolile, Kurtina põhikoolile, Nissi põhikoolile ja Saue põhikoolile.

Võistluse kutse saatsin koolidele ekirja kaudu 26.02.2017, kus kirjeldasin võistluse iseloomu ning lisasin failidena võistlus kutse (Lisa 3), ning juhendi (Lisa 2). Kutsesse ja võistlusjuhendisse on kirjutatud Feliks Tungal x-ga kuigi õige oleks kirjutada k-ga. Selle põhjus on see, et kui mulle algselt see teema anti siis interneti esimeste veebilehtede kohaselt oli pandud Feliks x-ga, ning eeldasin et see on õige kirjapilt. Kuid pärast Leelo Tungla vastust oma küsimustikule sain teada et õige oleks kirjutada k-ga, kuid selleks ajaks olid juba kutsed saadetud koolidesse. Lisadesse on pandud kutse ja juhendi originaal variant.

Võistluse juhend on koostatud A.Tšikini mälestusvõistluste ja Lääne-Virumaa noorte 2017.a. kergejõustiku meistrivõistluste juhendi eeskujul, mille mõlemad varjandid on linkidena toodud välja kasutatud kirjanduses.

Võistluse diplom (Lisa 4) on koostatud Tallinna Huvikeskus „Kullo” võistluse diplomite eeskujul, mis on lingina välja toodud kasutatud kirjanduses

VÕISTLUSE ANALÜÜS

Üks päev enne võistlust 04.05.2017 panin mina, juhendaja ja kaheksas klass maa sisse nooltega märgistatud marimetsa kappi jaoks ettenähtud postid maha. Enne võistluse algust ühendasin ma lintidega maa sisse löödud postid ning raja kurvid tähistasin erivärvi torbikutega.

Kohale lubanud koolidest tulid kõik kohale (Kurtna Põhikool, Kernu Põhikool, Ääsmäe Põhikool ning Vasalemma Põhikool). Igast koolist tuli kümne liikmeline meeskond oma meeskonda esindama. Kõikidest koolidest olid 6.-9. klassi õpilastest koosnev meeskond, peale Kernu Põhikooli, kuna nende koolis oli suurematel õpilastel eksam sellel päeval ning nende kooli esindas segameeskond, kuhu kuulusid ka teise klassi õpilased.

Võistlust vaatama tulnud Ruila Kooli õpilased seisis rada ääristatud lintide taga. Võistlus algas meeskondade rivistumisega ning loeti ette teatejooksu üldreeglid (mis on välja toodud peatükis nr 2).

Peale võistlust tutvustasin võistlema tulnud koolidele ning pealtvaatajatele Feliks Tungalt, rääkides lühidalt tema seosest Ruila kooliga, põhialadest spordis ja parimatest tulemustest ning tollase aja rekordi püstitamisest.

Võistluse teatevahetusala oli märgitud nelja punase torbikuga ning märgistatud musta spreijoonega. Viis kaheksanda klassi õpilast said igaüks eraldi endale meeskonna keda pidid kontrollima, et meeskonna liikmed läheksid õigel ajal teatevahetusalasse oma jooksukorda ootama.

Võistlusstart kuulutati väga vilega. Meeskonna viimased liikmed pidid kandma Ruila kooli poolt antud kollseid veste. Võistluse võitis Ruila Kool, Teine Ääsmäe Põhikool, kolmas Kurtna Põhikool, neljas Vasalemma Põhikool ja viies Kernu Põhikool. Igat kooli premeeriti diplomiga ning esimese kuni kolmanda koha saavutanud meeskonna liikmed said igaüks eraldi medali. Esimesele koha saavutanud koolile anti karikas. Võistluse lõppedes koristasin mina ja kaheksanda klassi õpilased raja ära.

KOKKUVÕTE

Loovtöö alguses tutvusin läbi veebilehtede Feliks Tunglaga ning kuna internetis oli tema kohta vähe informatsiooni, siis saatsin e-kirja kaudu Leelo Tunglale küsimustiku tema isa elusünduste kohta. Intervjuust oli suur abi eluloo koostamisel. Võistluse kutsed ja juhendi saatsin koolidesse aasta alguses.

Võistlus toimus ilma probleemideta ning võistluse suurimaks boonuseks oli hea ilm. Võistluse teatitamise käigus oli kõige raskem koostada internetti programmiga Word kutset ning diplomit, kuna tegelesin sellise asjaga esmakordselt ning polnud suurt kogemust arvutis elektrooniliste asjade disainumises.

Eluloo koostamisel osutus raskeks fakt, et ma ei saanud ise intervjuud läbi viia Leelo Tungla tiheda graafiku pärast ning pidin saatma intervjuu küsimused ekirja teel, ettekirjutatud küsimuste pärast ei saanud Leelo Tunglal ise lisada põnevaid fakte, ning ma ei saanud suunavaid ega täpsustavaid küsimusi küsida, et elulugu täpsustada oma töös. Võistluse korraldamine ei olnud mulle väga raske, kuna sain aru juhendaja soovitustest ja sain aru mida tegema pean.

Kuna minu põhiliseks ülesandeks oli korraldada Feliks Tungla mälestusvõistlus, siis ei teinud ma detailset ja täiselulugu Feliks Tungla kohta vaid lühielulugu, et loovtöö liiga pikaks ei läheks.

Ma soovitaksin järgmiseks uurimistöö teemaks teha Feliks Tungla täiselulugu, kuna ma usun et tema tütrele on põnevat informatsiooni oma isa kohta veel, mida mina ei saanud oma loovtöösse panna.

Kuna eelnevalt on teinud Ruila kooli kunagine õpilane Kätlin Jürgents Leelo Tungla ema kohta, siis oleks kellelgi suurepärane võimalus täiustada Ruila Kooli arhiivi ka Feliks Tungla elulooga.

Kui minu korraldatud Feliks Tungla mälestusvõistlus jääks traditsiooniliseks võistluseks Ruila Koolis, siis soovitaksin ka väiksematele klassidele korraldada teatejooks enne suurte jooksu, et ka väiksemate klasside õpilased saaksid kaasaelamise kõrvalt ise osa võtta. Kuna väiksemate klasside õpilastele võib rada liigsa suur olla siis võiks rada lühendada, tehes sama rada aga mitte minna staadioni ringile.

KASUTATUD KIRJANDUS

- Eesti kergejõustiku Liit. (2017). *A. Tšikini mälestusvõistlused*. Kasutamise kuupäev: 16. Aprill 2017. a., allikas Eesti Kergejõustiku Liidu veebisait: http://www.ekjl.ee/content/editor/files/Ajakavad_ja_muu/Ajakavad_juhendid/inf_Tsikin2017_0107.pdf
- Eesti Olüpiakomitee. (2006). *Kergejõustik*. Kasutamise kuupäev: 16. Aprill 2017. a., allikas Eesti Olüpiakomitee veebisait: https://www.google.ee/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=6&ved=0ahUKEwjhh6vVxqnTAhWFIJoKHd-IDUsQFgg5MAU&url=http%3A%2F%2Ftreener.eok.ee%2Fdokument_open.php%3Fdokument_id%3D117&usq=AFQjCNFXqXT5mgv0zJkiyAT_q4pL2Ic7Vg&sig2=G1PjVXMVUR3X28y0he_ptw&cad=rja
- Kirss, T. (2005). *Ühendus Eesti Elulood*. Kasutamise kuupäev: 26. märts 2017. a., allikas Ühendus Eesti Elulood: <http://www2.kirmus.ee/elulood/katkend8.html>
- Miksike. (kuupäev puudub). *Kergejõustiku alad*. Kasutamise kuupäev: 16. Aprill 2017. a., allikas Miksikese veebisait: <http://www.miksike.ee/documents/main/referaadid/kergejoustik.htm>
- Oma Vald. (16. oktoober 2012. a.). *Ruila Pargis on Helmes, Feliks ja Leelo Tungla nimeline pink*. Kasutamise kuupäev: 26. märts 2017. a., allikas Delfi veebisait: <http://eestielu.delfi.ee/harjumaa/elu/ruila-pargis-on-helmes-feliks-ja-leelo-tungla-nimeline-pink?id=65117016>
- Postimees. (4. November 2003. a.). *Teletäht Toomas Uba jahtis unustamatut elamust*. Kasutamise kuupäev: 16. Märts 2017. a., allikas Postimehe veebisait: <http://www.postimees.ee/1382001/teletaht-toomas-uba-jahtis-unustamatut-elamust>
- Puss, F. (kuupäev puudub). *Järve talust – Evald Reintami meenutused*. Kasutamise kuupäev: 23. märts 2017. a., allikas Allika külaseltsi veebisait: <http://www.allikakulaselts.eu/ajalugu/suuline-parimus/jarve-talust-evald-reintami-meenutused/>
- Rakvere Spordikool. (16.-17. mai 2017. a.). *Lääne-Virumaa meistrivõistlused*. Kasutamise kuupäev: 1. mai 2017. a., allikas Eesti Kergejõustiku Liitu veebisait: http://ekjl.ee/content/editor/files/Ajakavad_ja_muu/Ajakavad_juhendid/inf_LVirusNoorteMV2_017051617.pdf
- Tallinna Huvikeskus Kullo. (29. jaanuar 2009. a.). Kasutamise kuupäev: 30. aprill 2017. a., allikas http://www.oishum.tln.edu.ee/img/pildid/2008/diplom_5kl_tead.jpg

Tungal, L. (4. märts 2017. a.). Mälestused isa elust. (K. Langi, Intervjueerija)

Uhtjärv, S. (2009). *Elulugu*. Kasutamise kuupäev: 23. märts 2017. a., allikas Leelo Tungal veebisait: <http://tungal.weebly.com/elulugu.html>

Wikipedia. (23. November 2015. a.). *Teatejooks*. Kasutamise kuupäev: 16. Aprill 2017. a., allikas Wikipeedia veebisait: <https://et.wikipedia.org/wiki/Teatejooks>

